

Musik i Uppland 19 mars 2026

Gästspel Norrköpings Symfoniorkester

Gabriel Venzago, dirigent

Agneta Eichenholz, sopran

Program

Gustav Mahler
1860-1911

Blumine (1888)

Richard Strauss
1864-1949

Vier Letzte Lieder (1948)

Frühling

September

Beim Schlafengehen

Im Abendrot

PAUS

Gustav Mahler
1860-1911

Symfoni nr 4 i G-dur (1899-1900)

Bedächtig, nicht eilen (Allegro)

In gemächlicher Bewegung, ohne Hast (Scherzo)

Ruhevoll (Poco adagio)

Sehr behaglich "Das himmlische Leben"

Konserten beräknas pågå till ca 21.10

Norrköpings Symfoniorkester

Norrköpings Symfoniorkester är en av Skandinavians ledande symfoniorkestrar. Den grundades 1912 och har sedan dess haft en central roll i regionens musik- och kulturliv. Sedan säsongen 2020/2021 är Karl Heinz Steffens orkesterns chefsdirigent och konstnärlige rådgivare. Repertoaren sträcker sig från den klassiska och romantiska kärnrepertoaren till musik från 1900- och 2000-talen.

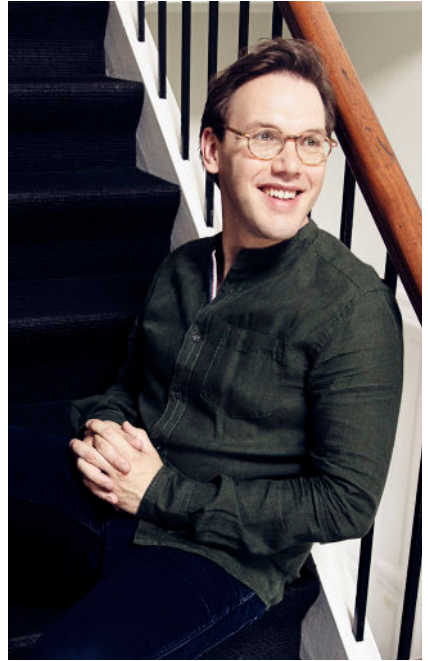
De huvudsakliga spelplatserna är De Geerhallen i Norrköping och Crusellhallen i Linköping, men orkestern ger även konserter på turné i Sverige och internationellt. Under senare år har den bland annat gästade Concertgebouw i Amsterdam och framträdde 2025 i Berliner Philharmonie inom ramen för Musikfest Berlin.

Gabriel Venzago, dirigent

Gabriel Venzago är från säsongen 25/26 musikchef vid Staatstheater Mainz och chefsdirigent för Philharmonisches Staatsorchester Mainz. Han är också etablerad som chefsdirigent för Bodensee Philharmonie Konstanz, där han med starkt engagemang har utvecklat orkestern och stärkt dess ställning i regionen. Han gästdirigerar även flera andra europeiska orkestrar.

Gabriel Venzago var till 22/23 förste kapellmästare vid Salzburg Landestheater, där han bland annat dirigerade flera operaproduktioner.

Venzago är född i Heidelberg och studerade vid Musik- och teateruniversitetet i München och vid Statens högskola för musik och scenkonst i Stuttgart.

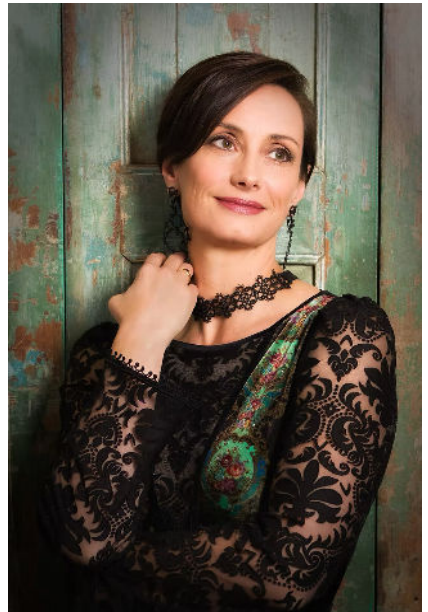

Agneta Eichenholz, sopran

Den svenska sopranen Agneta Eichenholz är en av dagens mest mångsidiga lyriska sopraner. Hon började sin bana på Malmö Opera och fick sitt internationella genombrott 2009 i titelrollen som Lulu av Alban Berg på Royal Opera House i London.

Nyligen fick hon stor uppmärksamhet i världspremiärerna av Scartazzinis "Sandmann" på Theater Basel och "Edward II" på Deutsche Oper Berlin samt på Kungliga Operan i Schrekers "Der ferne klang" där hon hade huvudrollen.

Agneta har medverkat i flera stora roller framförda på scener i bland annat Hamburg, Wien, Basel, Frankfurt, Stockholm, Genève och Barcelona.

Blumine ur Symfoni nr 1 D-dur - Gustav Mahler

Gustav Mahler var komponisten som också gjorde en karriär som operadirigent. Mahlers första symfoni var vid uruppförandet i Budapest 1889 omtalad som ett symfoniskt poem i två avdelningar. Framförandet blev dåligt mottaget. Mahler omarbetade verket 1893 och 1894 innan han övergav alla programfunderingar och framförde verket som Symfoni nr 1 i D-dur i Berlin 1896. I samma veva övergav han symfonins

ursprungliga andra sats Blumine och tog aldrig fram den igen. Blumine är ett utsökt stycke musik, ett kärlekstema skimrande av poetisk återhållsamhet med en slags månbelyst längtansfull stämning där en trumpet frammanar sin allra mest lyriska röst genom orkesterns milda klanger. Blumine återupptäcktes 1966 och året därpå framfördes den för första gången sedan 1894.

/Catarina Ek

Vier letzte Lieder - Richard Strauss

Man kan undra om någon tonsättare komponerat sånger under en längre period än Richard Strauss. När han skrev sina första sånger som sjuåring hade han inga svårigheter att skriva noterna, men modern behövde hjälpa honom att skriva texten.

Strauss sånger speglar alla skiften i hans produktion och de tillkom under livets alla skeden. 1945 hade herr och fru Strauss valt att som en protest mot kriget i frivillig exil slå sig ner i Schweiz. Strauss hade inte skrivit annat än någon enstaka sång efter samlingen *op 77* 1928, när hans son Franz uppmanade honom att efter nära tjugo år ännu en gång spänna bågen. Vintern 1946-47 skissade därför Strauss i Montreux sången *Im Abendrot*, denna sång skulle efter Strauss död placeras sist i den postumt

sammanställda samlingen *Vier letzte Lieder - fyra sista sånger*. Under sensommaren 1948 följde tre sånger till texter av den gode vännen och nobelpristagaren Hermann Hesse. Döden är nära och 84-åringen är subjektiv, men komponerar ändå de ärligaste, naturligaste och djupaste verk han överhuvudtaget skapade. Här råder tystnad, lugn och frid. Han har lämnat Liedformen, för även om varje sång bygger på ett litet fåtal karaktäristiska motiv, så får de symfonisk utbredning och rikedom.

Dessa geniala sånger uruppfördes postumt i London den 22 maj 1950. "Ett försoningsverk" konstaterade Clara Schumann nöjt i sin dagbok, glad över den återvunna friden i vänkretsen.

/Stig Jacobsson

Symfoni nr 4 G-dur - Gustav Mahler

Det var sommaren 1899 som Gustav Mahler påbörjade arbetet med sin fjärde symfoni i sin kompositionsstuga i Steinbach vid Attersee i Österrike. Han hade som storform skisserat sex satser som i tur och ordning skulle handla om förgängligheten, en värld utan smärta, morgonklockor, världen som

en evig minut av nuet, och det himmelska livet. Men denna sommar hann han bara börja, för att på nytt kasta sig in i en hektisk vinter i Wien, fylld av chefskapet vid Operan. Han fann till sin glädje att hans undermedvetna hade arbetat flitigt med symfonin, för sommaren därpå flöt musiken

ledigt ur hans penna ända tills han kunde skriva: ”tredje satsen och med den hela symfonin, fullbordades söndagen den 6 augusti (1900) vid Maiernigg”. Den fjärde satsen innehåller ett sopransolo med text ur den kända folkvisesamlingen *Des Knaben Wunderhorn* - sången *Das himmlische Leben* hade han i själva verket fullbordat sju år tidigare och på sätt och vis blev den en inspiration till hela symfonin. Det är en naiv skildring av livet i himlen, mycket charmerande och oskuldsfull.

Symfonin uruppfördes i december 1901 i München med tonsättaren som dirigent. Publiken hade svårt att ta till sig denna vision av universum och himlen. Detta trots att tonsättaren haft de renaste uppsåt: ”Egentligen ville jag enbart skriva en symfonisk humoresk”, och visst finns här mer av värme och innerlighet än i någon annan Mahlersymfoni. Med tiden kom den också att bli den mest spelade.

/Stig Jacobsson

SÅNGTEXTER Vier letzte Lieder

Frühling - Text Hermann Hesse

I dämmrigen Gräften
Träumte ich lang
Von deinen Bäumen und blauen Lüften,
Von deinem Duft und Vogelsang.
Nun liegst du erschlossen
In Gleiß und Zier,
Von Licht übergossen
Wie ein Wunder vor mir.
Du kennst mich wieder,
Du lockest mich zart,
Es zittert durch all meine Glieder
Deine selige Gegenwart!

September - Text Hermann Hesse

Der Garten trauert,
Kühl sinkt in die Blumen der Regen.
Der Sommer schauert still
seinem Ende entgegen.
Golden tropft Blatt um Blatt
nieder vom hohen Akazienbaum,
Sommer lächelt erstaunt und matt
in den sterbenden Gartentraum.
Lange noch bei den Rosen
bleibt er stehen, sehnt sich nach Ruh.
Langsam tut er die großen
müdigewordenen Augen zu.

De fyra sista sångerna

Översättning Gunilla Petersén

Vår

I dunkla valv
drömde jag länge
om dina träd och blåa skyar,
om din doft och fågelsång.
Nu ligger du öppen framför mig
i glans och prakt
översköld av ljus
som ett mirakel.
Än en gång finns du där för mig,
lockande och fylld av ömhet.
Och mina lemmar genomströmmas
av din gudomliga närvaro.

September

Trädgården är så sorgsen
det kalla regnet sänker sig över blommorna.
Sommaren huttrar stilla
nära sin undergång.
Från det höga akacieträdet
faller de gyllene löven, ett efter ett.
Förvånad och matt ler sommaren
i den döende trädgårdsdrömmen.
Länge dröjer den kvar hos rosorna,
som om den längtade efter vila.
Och långsamt sluter den
sina stora, trötta ögon.

sångtexter fort.

Beim Schlafengehen - *Text Hermann Hesse*

Nun der Tag mich müd gemacht,
soll mein sehnlisches Verlangen
freundlich die gestirnte Nacht
wie ein müdes Kind empfangen.
Hände, laßt von allem Tun,
Stirn, vergiß du alles Denken,
alle meine Sinne nun
wollen sich in Schlummer senken.
Und die Seele, unbewacht,
will in freien Flügeln schweben,
um im Zauberkreis der Nacht
tief und tausendfach zu leben.

Im Abendrot - *Text Joseph von Eichendorff*

Wir sind durch Not und Freude
gegangen Hand in Hand,
vom Wandern ruhen wir
nun überm stillen Land.
Rings sich die Täler neigen,
es dunkelt schon die Luft,
zwei Lerchen nur noch steigen
nachträumend in den Duft.
Tritt her und laß sie schwirren,
bald ist es Schlafenzeit,
daß wir uns nicht verirren
in dieser Einsamkeit.
O weiter, stiller Friede,
so tief im Abendrot.
Wie sind wir wandermüde -
ist dies etwa der Tod?

SÅNGTEXTER Das himmlische Leben ur Des Knaben Wunderhorn

Sammanställt av Achim von Arnim
och Clemens Brentano

Wir geniessen die himmlischen Freuden,
D'rum tun wir das Irdische meiden.
Kein weltlich' Getrümmel
Hört man nicht im Himmell!
Lebt alls in sanftester Ruh'!
Wir führen ein englischen Leben,
Sin dennoch ganz lustig daneben!

Vid sängdags

Nu när dagen gjort mig kraftlös
skall min starka längtan vänligt
ta emot den stjärnbeströdda natten
som ett trött barn.
Ni händer, stanna upp, var stilla.
Glöm, du panna, dina tankar.
För alla mina sinnen
skall nu försjunka i djup sömn.
Och obehövad kommer min själ
att flyga bort på fria vingar
för att leva djupt och rikt
i nattens trolska värld.

I aftonrodnaden

I nöd och lust
har vi gått hand i hand.
Nu vilar vi oss efter vandringen
ovanför den tysta nejden.
Det mörknar kring dalgångarna
och endast två lärkor
stiger drömmande
upp genom skymningen.
Kom hit och låt dem svirra,
det är snart dags att sova,
vi får inte gå vilse
i denna ensamhet.
O väldiga, lugna frid, som sänker
sig över oss i aftonrodnaden.
Vi är så trötta efter vår vandring -
kan detta kanske vara döden?

De fyra sista sångerna

Översättning Stig Jacobsson

Vi njuter av de himmelska fröjderna
Och undviker alla jordiska ting
Inga världsliga bekymmer
Hör man något om i himlen.
Alla lever i största ro.
Vi lever en ängels liv
Och är nöjda med allt.

Wir tanzen und springen,
Wir hüpfen und singen!
Sankt Peter im Himmel sieht zu.

Johannes das Lämmlein auslasset,
Der Metzger Herodes d'rauf passet!
Wir führen ein geduldig's,
Unschuldig's, geduldig's,
Ein liebliches Lämmlein zu Tod!
Sankt Lucas den Ochsen tät schlachten
Ohn' einig's Bedenken und Achten,
Der Wein kost' kein Heller
Im himmlischen Keller!
Die Englein die backen das Brot!

Gut' Kräuter von allerhand Arten
Die wachsen im himmlischen Garten!
Gut' Spargel, Fisolen,
Und was wir nur wollen!
Ganze Schüsseln voll sind uns bereit!
Gut' Äpfel, gut' Birn' und gut' Trauben,
Die Gärtner, die alls erlauben!
Willst Rehbock, willst Hasen
Auf offener Strassen
Sie laufen herbei!

Sollt ein Fasttag etwa kommen,
Alle fische gleich mit Freuden angeschwommen!
Dort läuft schon Sankt Peter
Mit Netz und mit Köder
Zum himmlischen Weiher hinein!
Sankt Martha die Köchin muss sein!
Kein' Musik ist ja nicht auf Erden,
Die uns'rer verglichen kann werden.
Elftausend Jungfrauen
Zu tanzen sich trauen!
Sankt Ursula selbst dazu lacht.

Cäcilia mit ihren Verwandten
Sind treffliche Hofmusikanten.
Die englischen Stimmen
Ermuntern die Sinnen,
Dass alles für Freuden erwacht.

Vi dansar och hoppar
Vi skuttar och sjunger!
Himlens Sankte Per tittar på.

Johannes släpper lös lammet,
Slaktaren Herodes väntar på det.
Vi leder ett fogligt,
Oskyldigt, fogligt
Sött litet lamm till dess död!
Sankte Lukas slaktar oxen
Utan en tanke eller aktning.
Vinnet kostar inte ett öre
I den himmelska krogen!
Änglarna bakar brödet.

Goda kryddor av alla slag
Växer i den himmelska trädgården.
Fin sparris, bönor,
Och allt vi önskar.
Fulla tallrikar dukas åt oss.
Goda äpplen, päron och druvor.
Trädgårdsmästaren ger oss allt.
Om du önskar rådjur eller hare
Kommer de springande
på gatan!

Om det är fasta
Simmar fiskarna gärna upp på land!
Sankte Per springer
Med sitt nät och sin krok
Till sin himmelska damm!
Sankta Martha blir kokerska.
Ingen jordisk musik
Kan mäta sig med vår.
Elva tusen jungfrur
Ger sig hän åt dansen!
Sankta Ursula ler själv åt synen.

Cecilia och hennes släktingar
Är lysande hovmusikanter.
De änglalika rösterna
Livar upp sinnena
Så alla vaknar till glädje.

Musik i Upplands kommande konserter

Söndag 22 mars 18.00 Sal B, UKK

Imagine Regionfinal

Upplev morgondagens stjärnor! Musiksveriges största och viktigaste scen för unga musiker i åldern 13-21 år

Söndag 29 mars 16.00, Sal B, UKK

Mästerverk Poste Restante – Kungsbacka Piano Trio

Musik av Byström, Ravel och Schubert

OBS! Konsertintroduktion kl 15.20, baren öppen från 14.30

Fredag 10 april 19.00 Sal B, UKK

Simply Sting Stings låtskatt med sångaren Lars Säfsund, Trio X, Linnékvintetten och stråkkvintett.

Arrangeras tillsammans med Uppsala Konsert & Kongress

Torsdag 16 april 19.00, Stora salen, UKK

Ålskad trumpetkonsert

Uppsala Kammarorkester. Dirigent: Magnus Fryklund. Solist: Alexander Lindh, trumpet

Musik av Mendelssohn, Haydn, Fauré och Milhaud.

OBS! Konsertintroduktion kl 18.20-18.40

Lördag 18 april 13.00, Stora salen, UKK

Familjekonsert – Ludde B

Uppsala Kammarorkester. Dirigent: Andreas Hanson. Presentatör: Ayla Kabaca.

En underhållande konsertupplevelse för alla åldrar! Följ med dockan Ludde B till Beethovens fantastiska musik.

18 - 29 april Konsertkarusellen, turné i länet

Mikaels favoriter

Trio X och Mikael Samuelson

Arrangeras i samarbete med kommunerna i länet och lokala föreningar.

Mer information och biljettpriser via musikiuppland.se

Se alla våra kommande konserter
Musik i Upplands kalendarium:

Följ oss på Sociala medier:

Musik i Uppland samarbetar med Vi-skogen

Utöver en blomma, som tack till våra artisters medverkan planterar

Musik i Uppland träd i Vi-skogen som en gåva till vår gemensamma jord.

Musik i Uppland, Box 3106, 750 03 Uppsala, tel. 018-17 19 20, info@musikiuppland.se

Stiftelsen Musik i Uppland är en regional musikorganisation i Uppsala med Region Uppsala som huvudman. Vår verksamhetsidé är att ge invånare i Uppsala län musikupplevelser med levande musik av högsta kvalitet. Det gör vi med anställda musiker och ett stort antal frilansande grupper och musiker. www.musikiuppland.se

**MU
SIK**
I
UPPLAND